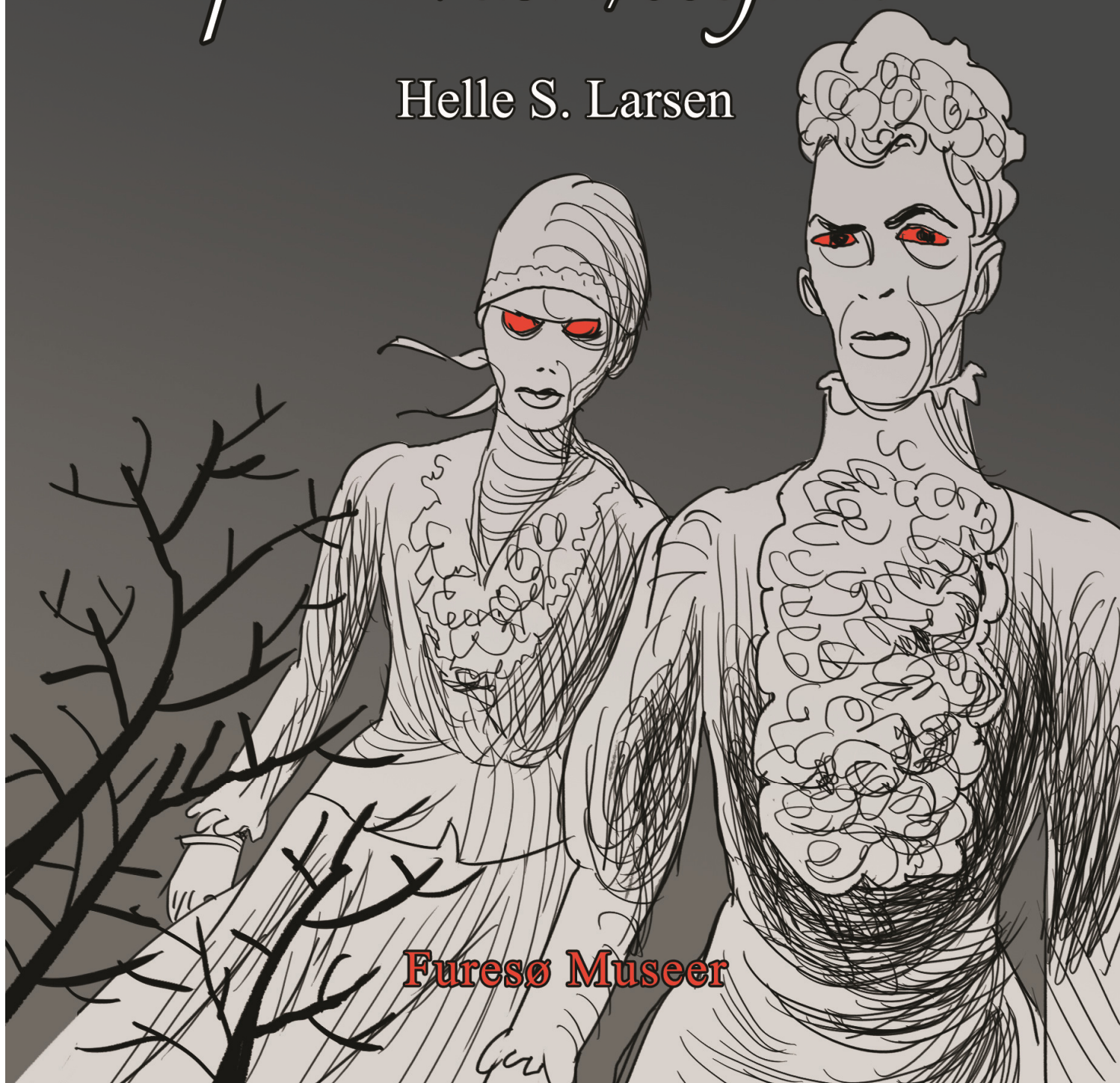

Genfærd på Værlosegård

Helle S. Larsen

Furesø Museer

På Vær-lø-se-gård
sker der mær-ke-li-ge ting.
Det spø-ger.
Der er gen-færd.

På går-den bor
Al-ma, Ha-rald og Eb-ba.
Al-ma tror ik-ke på gen-færd,
men det gør Ha-rald og Eb-ba.

Så en dag sker der no-get,
mens Eb-ba er a-le-ne hjem-me.

Gen-færd

I Vær-lø-se var der en-gang
en stor gård,
der hed Vær-lø-se-gård.
Den find-es ik-ke me-re,
for den er re-vet ned,
og der er byg-get hu-se
på mar-ker-ne.

I man-ge hund-re-de år
lå Vær-lø-se-gård der.
Først ind-e i lands-by-en
sam-men med de an-dre gård-e,
der hvor By-mid-ten nu er.
Se-ne-re lå den for sig selv
langt u-de på mar-ker-ne.

Må-ske er det og-så godt,
at gård-en ikke læn-ge-re er der,
for der ske-te mær-ke-li-ge ting.
Man sag-de,
at der var gen-færd.
Gen-færd er en slags spø-gel-ser.

Hvem tror på gen-færd?

For lidt me-re end 125 år sid-en
bo-e-de der en me-get fin fa-mi-li-e
på Vær-lø-se-gård.

I den fa-mi-li-e var der tre børn,
Al-ma, Ha-rald og Eb-ba,
og de børn vid-ste godt,
at det var et sært sted.

De vid-ste godt,
at der var gen-færd på gård-en.

Den-gang spøg-te det man-ge ste-der,
og næ-sten al-le børn
kun-ne for-tæl-le om
spø-gel-ser og gen-færd.

Ha-rald og Eb-ba tro-e-de på gen-færd.

Men det gjor-de Al-ma,
de-res sto-re-sø-ster, ik-ke.

Bør-ne-nes far og mor
tro-e-de hel-ler ikke på gen-færd.

Nu var det jo en fin fa-mi-li-e
og en stor gård,
så der bo-e-de og-så an-dre på gård-en.

Der bo-e-de bå-de en tje-ner
og en gu-ver-nan-te.

Tje-ne-ren var me-get fin.

Han hed hr. Skeel

og hav-de en-gang væ-ret

kam-mer-jun-ker hos kong-en.

Hr. Skeel tro-e-de ikke på gen-færd.

Så var der gu-ver-nan-ten.

En gu-ver-nan-te er en da-me,

der bå-de skal un-der-vi-se

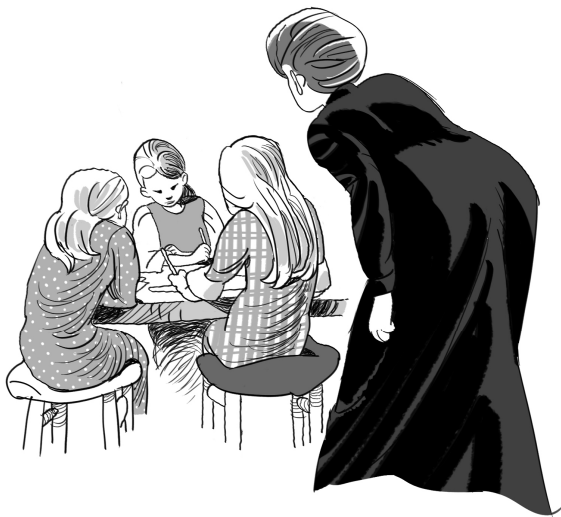
og op-dra-ge børn.

Al-ma og Ha-rald og Eb-ba

hav-de så-dan en gu-ver-nan-te,

for-di de gik i sko-le

hjem-me hos sig selv.

Frø-ken Fran-cke, som gu-ver-nan-ten hed,

tro-e-de hel-ler ik-ke på gen-færd.

Men al-le de an-dre vok-sne på gård-en

tro-e-de på gen-færd.

Bå-de de 4 tje-ne-ste-folk,

som og-så bo-e-de der,
og al-le de an-dre, der hver dag
kom til gård-en for at ar-bej-de.

De var al-le li-ge så bang-e
for gen-færd som Ha-rald og Eb-ba,
og fle-re sag-de, at de selv
hav-de set gen-færd på gård-en.
Ja, de var helt sik-re på,
at der var gen-færd på Vær-lø-se-gård.

De to hvi-de da-mer

Den ha-ve, der hør-te til gård-en,
var meg-et stor.

Ne-de i det ene hjør-ne
var der et lil-le krat.

Det sted kun-ne Eb-ba ik-ke li-de.
Hun var så bang-e for det,

at hun al-drig gik ned
i den end-e af ha-ven,
i hvert fald ik-ke hvis hun var a-le-ne.

Eb-ba vid-ste nem-lig,
at i det krat var der to gen-færd.
Hun hav-de gan-ske vist al-drig
selv set dem,
men det var kun,
for-di hun ik-ke var vå-gen,
når de kom,
for de kom kun frem om nat-ten.

Eb-ba hav-de selv en dag hørt
en af de pi-ger,
der hjalp i køk-ke-net,
for-tæl-le om de to spø-gel-ser.

"Hver nat," hvi-ske-de pi-gen,
"når al-le so-ver,
og det sto-re ur i stu-en slår 12 slag,
sker der no-get ne-de ved det lil-le krat.

Først hø-rer man en ug-le tu-de.
Så bøj-er gre-ne-ne på bu-skene
sig lang-somt til si-den,
og ud kom-mer to da-mer.
De er helt hvi-de,
og de-res øj-ne ly-ser gult og rødt
som glø-der på et bål.

Rundt i ha-ven og på gård-en, går de.
Rundt og rundt - ind-til klok-ken er et,
og u-ret i stu-en slår èt slag.
Så for-svind-er de i-gen ind i krat-tet.

"Uh, det er bar-e så u-hyg-ge-light,"
sag-de køk-ken-pi-gen.

"Bar-e jeg al-drig mø-der dem.

Så tror jeg, at jeg vil-le dø af skræk."

U-syn-li-ge hvi-de da-mer

Ha-rald for-tal-te en dag Eb-ba,
hvad han li-ge hav-de hørt.

Det var no-get,

som de-res for-karl hav-de op-le-vet
tid-light om mor-ge-nen.

Fle-re gang-e om u-gen

kør-te han ind til Kul-tor-vet i Kø-ben-havn

for at sæl-ge var-er fra gård-en.

Det kun-ne f.eks. væ-re hø eller halm
el-ler tørv eller hvid-kål.

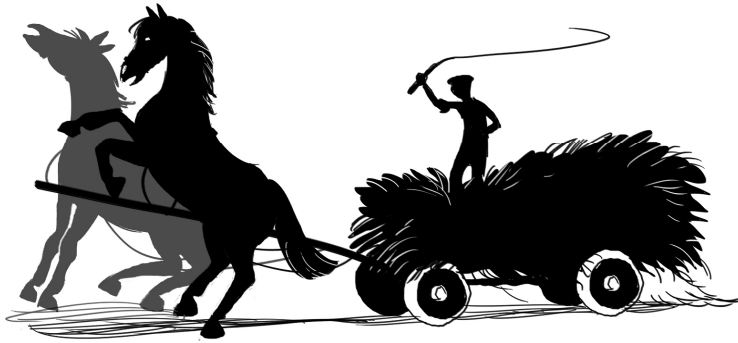
Hver gang stod han meg-et tid-ligt op
og læs-se-de en he-ste-vogn fuld.

Der-ef-ter spænd-te han
to he-ste for vog-nen,
og sat-te sig op på læs-set.
Så var han klar til at kø-re.

Men den-ne mor-gen ske-te der no-get
meg-et mær-ke-ligt.

Da he-ste-ne var på vej
ud gen-nem por-ten,
stand-se-de de plud-se-lig.
De vil-le ik-ke gå vi-de-re.
For-karl-en råb-te ad dem.

Han slog knald med pi-sken,
Men de vil-le ik-ke gå.

De stej-le-de - de vrin-ske-de.
Men frem-ad vil-le de ik-ke.
Det var, som om de så no-get,
som for-karl-en ik-ke kun-ne se.
De to he-ste var så bang-e,
at de vend-te det hvi-de
ud af øj-ne-ne,
og frå-den stod dem om mund-en.

Så måt-te for-karl-en hop-pe ned
fra læs-set og hjæl-pe de to he-ste

med at gå bag-læns
ud fra vogn-por-ten,
og der-efter måt-te de så kø-re
ad en and-en vej væk fra gård-en.

For-karl-en var o-ver-be-vist om,
at det, he-ste-ne hav-de set,
var de to hvi-de gen-færd.
Han var helt sik-ker på det,
selv om han ikke selv hav-de set dem.
Ha-rald og Eb-ba gøs.

To ho-ved-skal-ler

Nu kan det jo godt væ-re,
at du ikke selv tror på gen-færd.
Men hør så her.

Langs med ha-ven til Vær-lø--se-gård

løb land-e-vej-en.

Det er den vej,

der nu hed-der Lil-le Vær-lø-se-vej.

Engang skul-le den gør-es me-re bred.

Der-for gra-ve-de man

no-get af ha-ven væk,

og man gra-ve-de og-så

det lil-le krat væk,

hvor de to hvi-de da-mer

kom frem fra om nat-ten.

Da man gra-ve-de krat-tet væk,

fandt man fak-tisk to ho-ved-skal-ler,

og hav-de man gra-vet vi-de-re,
hav-de man nok og-så fund-et
re-sten af ske-let-ter-ne.

Et mær-ke-ligt syn

Ik-ke så lang tid ef-ter det
med he-ste-ne,
der ik-ke vil-le gå gen-nem por-ten,
skul-le Eb-bas far og mor
på vi-sit ind-e i Kø-ben-havn.
Vi-sit er et fint ord for be-søg.

De hav-de fint nyt tøj på

med fi-ne hat-te og fint o-ver-tøj.
Eb-ba syn-tes, de var så ny-de-li-ge.
Far-en sat-te sig op på buk-ken
på den let-te he-ste-vogn,
den de kun brug-te,
når de skul-le på vi-sit,
og så kør-te de.
De skul-le væ-re væk he-le da-gen.
Hen på ef-ter-mid-da-gen

blev Eb-ba plud-se-lig klar over,
at hun var a-le-ne hjem-me.
Helt a-le-ne.

Hun gik rundt o-ver-alt på gård-en,
men ing-en var der.
Hver-ken Al-ma el-ler Ha-raId
el-ler tje-ne-ren el-ler gu-ver-nan-ten
el-ler no-gen af de an-dre tje-ne-ste-folk.

Det var meg-et un-der-ligt.
for det var al-drig sket før,
at der slet ik-ke var no-gen hjem-me.
Al-li-gæ-vel blev Eb-ba ik-ke bang-e.
Hun tæn-k-te slet ik-ke på
gen-færd el-ler spø-gel-ser.

Nu var der jo hel-ler ik-ke så lang tid til,
at hen-des far og mor kom hjem.
Eb-ba sat-te sig ind i dag-lig-stu-en
for at ven-te.
Her-fra kun-ne hun se ud på vej-en

og se he-le ha-ven,
helt ned til det sæ-re krat.
Plud-se-lig så Eb-ba sin far og mor
kom-me kø-ren-de.
Hun så det he-le:
vog-nen og he-ste-ne,
mor-en på sæ-det bag i vog-nen,
og far-en på buk-ken
med tøm-mer-ne i hånd-en.

Ebba blev så glad,
men èn ting var und-er-lig.
tænk-te hun.

"Hvor er det sært,
at far og mor har
de-res gam-le tøj på.
I mor-ges, da de kør-te,
hav-de de jo de-res fi-ne ny-e tøj på,
de-res kø-ben-hav-ner-tøj."

Eb-ba løb ud på gårds-plad-sen

for at mod-ta-ge dem.

Men de kom ikke.

Så skynd-te hun sig ud på land-e-vej-en.

Her kun-ne hun hel-ler ikke se dem.

Vej-en var tom.

Der var ing-en.

Ik-ke et men-ne-ske, ikke en vogn

så langt hun kun-ne se til beg-ge si-der.

Eb-ba blev bang-e, så bang-e

at hun næ-sten ik-ke kun-ne få luft.

Hun vend-te om

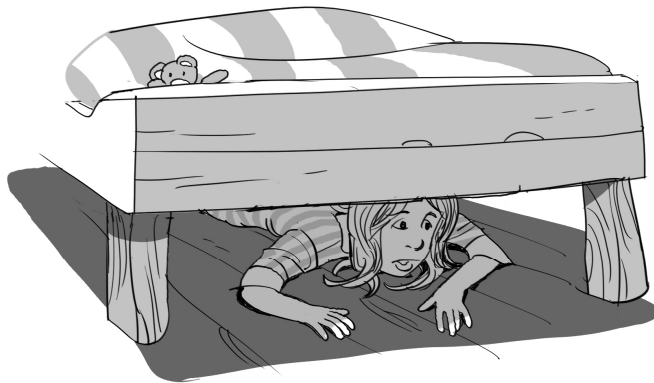
og løb ind gen-nem por-ten,

ind over gårds-plad-sen

og ind i hu-set.

Hun løb li-ge op på sit væ-rel-se,

og gem-te sig und-er seng-en.

Her lå hun læng-e,

li-ge til det be-gynd-te at bli-ve mørkt.

Så hør-te hun plud-se-lig ly-de ne-de-fra.

Hun kun-ne høre stem-mer.

Det var hen-des far og mor,

der tal-te sam-men.

Eb-ba krav-le-de ud fra seng-en

og løb ned ad trap-pen
og hen til dem.

De tog hen-de op,
og kys-se-de og kram-me-de hen-de,
for de kun-ne godt mær-ke,
at hun hav-de væ-ret bang-e.

Men Eb-ba for-tal-te dem al-drig
om det mær-ke-li-ge, hun hav-de set,

for hun vid-ste jo,
at de ik-ke vil-le tro på hen-de.
Så for-tal-te hun det til Ha-rald og Al-ma.
Al-ma lo bar-e af hen-de.
Hun for-tal-te det og-så til an-dre børn
og til de an-dre vok-sne på gård-en,
og de tro-e-de al-le på hen-de.

Da Eb-ba blev vok-sen,
skrev hun om det,
hun hav-de hørt og op-le-vet
af sæ-re ting.
Der-for ved vi det i dag.

